

NAPAKE MINULEGA OBDOBJA SO NAS OPOZARJALE

To so besede, ki jih je izrekel predsednik delavskega sveta na svečanem zasedanju delavskega sveta ob tovarniškem prazniku. V svojem poročilu je opisal razvoj podjetja, ko je bilo razbito na več obratov z raznovrstno proizvodnjo, ki je podjetje pripeljala v težak ekonomski položaj. Leto 1962 je bilo prelomnica za nadaljnji razvoj Svilanita. Tega leta je podjetje zaposlovalo 389 ljudi, dosežena je bila prva milijarda bruto produkta, pred koncem leta je bil dosežen proizvodni plan za 3783 m² tkanin, v poslovni sklad podjetja pa se je prelilo 75 milijonov S din. Kot je bilo že večkrat povedano, se je delovna skupnost odločila, da opusti raznolično proizvodnjo in se specializira na izdelavi frotirja in kravata. Čeprav bruto produkt ni merilo za poslovni uspeh, pa vendar nekaj pomeni. Kot vemo, podjetje proizvaja artikle, ki so se v vseh 10. letih prodajali v vrednosti od 3,— do 200,— din in ki bodo prinesli podjetju v poslovnem letu 1972 nekaj čez 10 milijard S din. To se pravi, da se je proizvodnja dvigala iz leta v leto za približno 1 milijardo S din. Predsednik delavskega sveta tov. Wigele je povdaril, da se delovna skupnost v obdobju zadnjih desetih let, leto za letom ob tovarniškem prazniku ustavi z nalogo, da pregleda rezultate svojega dela. Napake minulega obdobja so bile opozorilo, da se ne smejo več ponoviti, dosežene rezultate pa je treba negovati in razvijati.

Dobro poslovanje podjetja se ni kazalo samo v njegovem hitrem razvoju in modernizaciji in specializaciji, temveč tudi v tem, da so si člani delovne skupnosti spričo boljših pogojev dela, s produktivnejšimi sredstvi za delo ustvarjali boljše ekonomski položaj. Dokaz temu je, da so si delavci v letu 1968 pričeli graditi preko stanovanjske zadrage, stanovanjske hiše, kar je bilo prej nemogoče. V letu 1972 zaposluje podjetje kar 1 in pol krat več ljudi kot pred 10 leti. Danes se izdelava v podjetju šestkrat več tkanin, bruto produkt in osebni dohodek sta sedemkrat večja, v skladih pa ustvarjamo devetkrat toliko sredstev. Danes lahko z veseljem ugotovljamo, je povdaril predsednik, kako pravilna je bila politika samoupravnih organov v poslovanju podjetja v zadnjih letih, ko so se močno o-

krepi lastna obratna sredstva. Kratkoročni krediti v bankah predstavljajo danes skoraj nepomemben delež v poslovanju podjetja. Splošna gospodarska nelikvidnost je v poslovanju podjetja povzročila določene težave, vendar pa danes lahko ugotovimo, da se je plačilna situacija znatno popravila. Dosežen je uspeh v plačilu, kajti skoraj nima-

Člani DS jubilariti in gostje med zasedanjem na dan tovarniškega praznika

mo več kupca, ki bi nam dolgoval več kot 60 dni. Enako tudi mi tekoče poravnavamo naše obveznosti do dobaviteljev. Terjatve do kupcev sedaj znašajo vključno z izvozom okrog 1.700.000.000,— S din, terjatve upnikov pa samo 230 milijonov S din.

Samoupravljanje v podjetju je prehodilo dolgo razvojno pot. Na tej poti smo se naučili marsičesa. Utrjevanje delavskega samoupravljanja, njegovega jačanja in razvoja, se je kazalo od izvolitve prvega delavskega sveta, dela upravnega odbora, ustanovitve skupščine svetov ekonomskih enot, izvolitve raznih komisij in odborov. Najbolj razvejano samoupravno dejavnost pa določa sedaj veljavni statut, saj imamo v podjetju poleg delavskega sveta še 10 svetov delovnih enot in deset kolektivnih izvršilnih organov. To pomeni, da je poleg družbeno političnih organizacij, ki delujejo v podjetju, v resnici dokaj velik delež delovnih ljudi angažiranih v vodenje in upravljanje podjetja. Moramo tudi priznati, da tako razvejano samoupravnost v podjetju ni le formalnost, temveč

se tudi dejansko izvaja. S sprejetjem ustavnih amandmajev so se pokazale še nove možnosti samoupravljanja v še bolj razširjeni obliki neposrednega odločanja o rezultatih dela neposrednega proizvajalca. V tovarni bomo poizkusili v kratkem proučiti vse možnosti in variante, kaj bi se dalo storiti na tem področju tudi pri nas. Gre se

službe podjetja so vsa leta nazaj posvečale dokajšnjo skrb delovnemu človeku, čeprav se morda vsak tega ne zaveda, pa vendar je res, da so delovni pogoji več kot dobri, kar lahko povedo in so povedali tisti delavci, ki so člani podjetja že 20 let. S pomočjo podjetja se je mnogo delavcev strokovno izobrazilo v poklicnih, srednjih in višjih šolah. Priznati moramo, da je samo strokovno in družbeno ekonomsko razgledan delavec lahko dober strokovnjak in samoupravljaec. Teh nalog se je podjetje dobro zavedalo. Za rekreacijo članov delovne skupnosti je podjetje kupilo v letošnjem letu počitniški dom na Rabu; manjše kapacitete obstojajo že dalj časa v Novigradu, nakup planinske kočice na Veliki planini in tudi za zdravje zaposlenih se gleda s skrbjo, zato podjetje vsako leto pošilja najbolj potrebne delavce na preventivno okrevanje.

Podjetje se bo v okviru materialnih možnosti in programov širših družbeno političnih skupnosti še naprej razvijalo. Zato je zastavljena gradnja nove konfekcije frotirja, kajti po vseh izdelkih je veliko zanimanje. Ob snovanju načrtov je predsednik delavskega sveta zaključil s tem, da se moramo v bližnji prihodnosti spomniti tudi tistih, ki so velik del svojega življenja prebili na ustvarjalnem delu v podjetju in ustvarili take ekonomske pogoje, da danes lahko smelo pogledamo v prihodnost brez bojzani, da ne bi bilo za vse dovolj kruha.

Predsednik DS Wigele Baga bere seznam jubilaritov in nagrajencev

OKTOBRSCKE NAGRADE 72

SEZNAM ČLANOV KOLEKTIVA, KI SO PREJELI OKTOBRSCKE NAGRADE

1. Tovariš **JENKO Matija**, vodja proizvodno tehnične službe. Dodeli se mu prva nagrada v višini 1.500. din. Tovariš Jenko Matija je po delovnem stažu eden najstarejših tekstilnih strokovnjakov v našem podjetju, saj je zaposlen v podjetju že 17 let. Vodstvo tehničnega sektorja je sprejel pred 11 leti, še preje pa je uspešno vodil obratovnost obrata svile. V času razvoja podjetja je bil uspešen predvsem v razdobju, ko je opravljal delo tehničnega vodje. Bil je eden odločilnih faktorjev, kreatorjev in osnovni element podjetja. Z velikim entuziazmom se je ves čas požrtvovalno in nesebično boril z problemi na področju razvoja podjetja ter bil istočasno eden glavnih nosilcev investicijskih dejavnosti. Navzlic stalne obremenjenosti, ki jo zahteva njegovo delovno mesto, je povečal lastno izobrazbo ter v tem času dokončal Višjo šolo za organizacijo dela, tečaje tujih jezikov ter še nešteto drugih seminarjev za izboljšanje profilnega vodilnega delavca. V osebnih potrebah je bil vedno skromen in nesebičen ter do sodelavcev objektiven in izredno pošten.

jo je hitro napredoval od tkalca za pomočnika mojstra in kasneje v tkalskega mojstra. V letih 1959/61 je izredno obiskoval šolo za visoko kvalifikacijo tkalca in je tudi uspešno opravil zaključni izpit.

Leta 1962 je sodeloval pri montaži novih THIELE stavev in pri selitvi obrata iz Šmarce v sedanje prostore. Pri opravljanju omenjenih del, v izredno slabih pogojih dela, ki so bili takrat zaradi še nedograjene tkalnice, se je z vso prizadevnostjo in strokovnostjo trudil, da je obrat pričel kmalu normalno obratovati. Kot mojster tkalnice se je vedno trudil za kvalitetno vzdrževanje stavev, izpopolnjevanje mehanizmov in delovnih pripomočkov. Zaradi dobrega posluha za organizacijo dela in delovni red, je bil leta 1964 razporejen na delovno mesto vodja izmene tkalnice. Na tem delovnem mestu zadovoljivo izvršuje dane naloge, ki se izražajo s preseganjem plana proizvodnje oddelka tkalnice. V letu 1969 je dal predlog za racionalizacijo dela pri izdelavi platna za snemanje blaga iz stavev. Njegov predlog je bil realiziran in se uspešno uporablja v proizvodnji.

S sodelavci sodeluje dobro, kar upliva na dober uspeh dela izmene.

Imenovani deluje v samoupravnih organih, večkrat je bil član sveta delovne enote, delavskega sveta in predsednik upravnega odbora.

3. Tovariš **POTOČNIK Maks**, tehnik za strojno vzdrževa-

Leta 1968 je zasedel delovno mesto tehnika za vzdrževanje strojev. Glavna naloga mu je bila izpeljati organizacijo preventivnega vzdrževanja in remont tkalskih strojev. Zadano nalogo zelo kvalitetno in skrbno opravljal. Največji uspeh je dosegel pri organiziranju remontne grupe in pri konstruiranju raznih strojnih delov.

10. Tovarišica **KOCAR Elizabeta** iz DE tkalnice frotirja, na delovnem mestu poenterke,
11. Tovarišica **ZARNIK Ana** iz DE tkalnice frotirja, na delovnem mestu malerke,
12. Tovarišica **PERČIČ Marija** iz DE konfekcije frotirja, na delovnem mestu adjustirke drobnih izdelkov,

Izročanje daril nagrajencem ...

Pri pripravi strojnih elementov za generalni remont 250 kg barvnega aprata se je pokazal posebno uspešen saj je razvil novi domači pnevmatski ventil. Z izdelavo omenjenih ventilov smo mnogo pridobili, saj jih ne bo potrebno več uvažati. S tem pa nam bo dana tudi možnost, da barvni aparat popolnoma avtomatiziramo. Z vso prizadevnostjo in poslušom se vključuje v razvoj tovarne, posebno v področje montaže novih strojev.

Njegovo sodelovanje s sodelavci je zelo dobro, kar vpliva na velik uspeh njegovih delovnih grup.

Imenovani je bil večkrat izvoljen v organe upravljanja in tudi eden od prvih predsednikov delavskega sveta.

Oktoberko nagrado v višini 500- din so prejeli naslednji člani kolektiva:

4. Tovarišica **KAVČIČ Vida** iz DE šivalnice, na delovnem mestu kontrolorke II.,
5. Tovarišica **KUHAR Draga** iz DE šivalnice, na delovnem mestu robilke na avtomatu,
6. Tovarišica **TOMŠIČ Danica** iz DE šivalnice, na delovnem mestu predelavke adjustirnice,
6. Tovarišica **KALISNIK Marija** iz DE svile, na delovnem mestu adjustirke kravat,
8. Tovarišica **BALANTIČ Milka** iz DE tkalnice frotirja, na delovnem mestu predelavke na snovanju,
9. Tovariš **GRDEN Franc** iz DE tkalnice frotirja, na delovnem mestu vodje izmene v pripravljalnici,

13. Tovariš **MERCUN Ivan**, iz DE barvarne, na delovnem mestu barvarja na 100 kg barvnem aparatu,
14. Tovarišica **HRIBOVSEK Marija** iz splošno organizacijsko kadrovske DE, na delovnem mestu statistik v kadrovsko socialnem oddelku,
15. Tovarišica **DREŠAR Ema** iz proizvodno tehnične DE, na delovnem mestu dessinateurke,
16. Tovarišica **POGAČAR Zdenka** iz gospodarsko finančne DE, na delovnem mestu referenta za terjatve,
17. Tovarišica **KOBETIČ Marija** iz DE komerciala, na delovnem mestu kolekcionerke,
18. Tovariš **PREGEL Leon** iz DE pomožnih obratov, na delovnem mestu mojstra elektro-delavnice.

... in jubilentom

2. Tovariš **GOLOB Polde**, vodja izmene v tkalnici frotirja. Dodeli se mu druga nagrada v višini 1.000- din.

Tovariš Golob Polde, je zaposlen v podjetju 25 let. Prva njegova zaposlitev mu je bila kot priučen tkalec na svilarških statvah. Kot delavec je kazal veliko zanimanje tudi za vzdrževanje stavev. Da bi pridobil čim več znanja je obiskal tečaj za kvalificiranega tkalca. Zaradi razširitve proizvodnje frotir tkanin, je bil po odsluženju vojaškega roka, leta 1954, razporejen v obrat tkalnice frotirja v Šmarci. Z zanimanjem in marljivost-

nje, v podjetju zaposlen 23 let.

Dodeli se mu tretja nagrada v višini 1.000- din.

Imenovani je bil član podjetja, ko je bilo še v razvoju. Prva zaposlitev mu je bila kot kvalificiran ključavničar na delovnem mestu mojster v tkalnici. Že takrat je uspešno delal na vzdrževanju tkalskih strojev. Z zanimanjem in marljivim delom je kmalu napredoval in postal vodja remontne grupe. V letih 1959/62 je izredno obiskoval Srednjo tehnično šolo in jo tudi uspešno završil.

**Dopisujte
v naše
glasilo!**

20 let nazaj

Če smo že prelistali »Kroniko« in pobrali iz nje vse desete obletnice, pogledajmo še kaj se je v »Svilanitu« dogajalo pred 20 leti!

Leta 1952 je imel »Svilanit« tri obrate in to tkalnico težkih svilenih žakardskih tkanin, tkalnico težkih bombažnih žakardskih tkanin in konfekcijo, ki je iz produktov obeh tkalnic izdelovala finalne izdelke. V tem letu se je k prvotnemu »Svilanitu« pridružil obrat »Otex« v Šmarci. Tako je celotni »Svilanit« imel pred 20 leti 99 delavcev.

Brutto produkt je znašal nekaj nad 100 milj. s. din, natkalega pa je bilo 43.600 m² svile-

nega in 60.700 m² bombažnega blaga.

Glavni proizvodi so bile kravate, modne rute, kmečke rute, šali iz umetne svile, frotir brisače, kopalne rjuhe, otročje frotir rjuhe, kopalne vrečke, namizni prti, servietti, kopalne jope in kopalni plašči.

Kot vse kaže, je bila prodaja v tem letu precej težavna. Slaba opremljenost je povzročala proizvodnjo neporabljivega blaga in tako se je kopičila zaloga. Ob koncu leta je bila zaloga gotovih izdelkov v obsegu 2 in pol mesečne proizvodnje. Iz »Kronike« je razvidno, da so kupci tudi takrat slabo poravnavali račune, zato so uvedli ka-

sa skonte za poravnavo faktur v roku 10 dni.

V tem letu je podjetje prešlo v tkalnicah postopoma z enostrojnega na dovstrojni sistem, s čemer se je povišala proizvodnost, proizvodni stroški pa so se občutno znižali.

Kolektiv se je boril s preskrbo s surovinami in utenzilijami, kar je povzročalo zastoje v proizvodnji, vplivalo pa tudi na kvaliteto blaga. Strojni park je bil zastarel, ker so stroje nabavljali v drugih tekstilnih podjetjih, kateri so zaradi zastarelosti in iztrošenosti te stroje izločili iz proizvodnje. Proizvodni asortiman je kazal na to, da bi podjetje potrebovalo škroblilni in razpenjalni stroj. Tega bi mogli nabaviti v nekem drugem tekstilnem podjetju v Sloveniji, niso pa imeli prostora za njegovo namestitvev. Zato so razmišljali o novem tovarniškem posloplju in s prostovoljnimi urami v proizvodnji je ves kolektiv prispeval v fond za izgradnjo tovarne.

V tem letu se je podjetje pripravljalo na proizvodnjo tiskanih svilenih in bombažnih izdelkov. Urejevati so začeli ročno filmsko tiskarno, ker pa niso imeli lastnega prostora, so to urejevali v hlevu privatnika.

Pred 20 leti je bil direktor podjetja Terpinč Milan, vodja računovodstva Krapež Julči, predsednik DS Letnar Stane in predsednik UO Končnik Ivo.

VB

Učenci osnovne šole Mekinje čestitajo ob tovarniškem prazniku

Deset let prodajalne na drobno

Pred desetimi leti se je v »Svilanitu« zgodilo marsikaj pomembnega. Med temi pomembnostmi pa je ustanovitev prodajalne na drobno ena izmed važnejših.

Ravno po desetih letih se prostori prodajalne na drobno zopet preurejajo in zato je prav, da v našem listu posvetimo nekaj vrstic temu jubileju, ki ne sme iti neopazno mimo nas.

Povprašal sem vodjo komercialne službe tovariša Repiča in poslovodjo prodajalne, tovariša Simičaka, kako je bilo z začetkom in razvojem naše prodajalne in iz prostega razgovora bom skušal povzeti nekaj njenih misli.

Vrata prodajalne na drobno so se odprla 20. oktobra 1962. Prostor za prodajalno je bil določen v zgradbi vratarnice, ki se prav sedaj preureja. Poslovodja in edini uslužbenec prodajalne je bil takrat tovariš Simičak Ciril, ki vodi prodajalno še danes in skupaj z njo slavi desetletni jubilej.

Misel za ustanovitev prodajalne se je porodila iz želje, da bi podjetje v Ljubljani odprlo samostojno trgovino. Toda do uresničitve te zamisli ni prišlo, ker ni bilo mogoče najti primerne lokalne. Člani kolektiva so do tedaj mogli kupovati ostanke in manj vredno blago v skla-

dišču na posebna nakazila. Ob ta dva razloga sta vodila k temu, da je bil navsezadnje sprejet sklep o ustanovitvi trgovine, v kateri se bo prodajala roba v klasi, ki bo dostopna tako članom kolektiva, kakor tudi široki javnosti.

Organi upravljanja so do takrat imeli že precej neprijetnih izkušenj z različnimi esperimenti in zato je bil sklep o ustanovitvi prodajalne na drobno sprejet s precejšnjim odporom in nekateri so trgovini prerokovali kaj kratko in klavrno bodočnost.

Na srečo pa se taka zlonamerna prerokovanja niso uresničila. Po enem letu poslovanja je imela prodajalna 33 milijonov s. din prometa, kar je bilo za takratne prilike zelo veliko. Poslovni rezultat ob koncu leta je bil celo pozitiven. Obseg prometa se je iz leta v leto večal in ob 10 letnici bo dosegel 250 milijonov s. din. Že leto po ustanovitvi je bilo treba poiskati novo moč v trgovini in leta 1965 je kolektiv v prodajalni narasel na 3 člane. V desetletnem obdobju sta bili v prodajalni izučeni tudi 2 vajenki.

Danes obišče prodajalno dnevno približno 150 kupcev. V glavnem kupujejo brisače, posegajo pa tudi po vseh ostalih izdelkih. Prodajalna proda me-

sečno približno 20 do 30 komadov kopalnih plaščev in 500 do 800 komadov kravat. Poleg domačega blaga je dobiti v prodajalni nogavice iz Polzele, zavese iz »Velane« ter prte iz Tekstilnega instituta v Kamniku.

Med kupci prednjačijo vsekakor člani kolektiva. Je pa prodajalna poznana tudi po širšem okolišu. Nakupovat prihajajo iz Kamnika, Domžal, Kranja in Ljubljane, najdejo se pa seveda tudi kupci iz drugih krajev Slovenije in države, če jih slučajno pot zanese v Kamnik, posebej pa še v »Svilanitu«. Sem pa tja zaide v prodajalno tudi gost iz zamejstva, bodisi, da pride po opravkih v tovarno ali pa da ga pripeljejo v prodajalno sorodniki in znanci.

Prodajalna se po desetih letih preureja, kar je dokaz o njeni potrebnosti in o tem, da se je na terenu uveljavila. Dosedanji prostor prodajalne se povečuje še za prostor, kjer so bili vratarji. Ti so se, hočeš nočeš, morali utesniti. Celotna adaptacija bo predvidoma stala 16 milij. S din, verjetno pa še nekaj več. Oprema v prodajalni bo popolnoma nova, nove bodo police, nov bo pult, predvsem pa bo dan povdarek na lepše razstavljenem blagu, kar posebej velja za kravate, ki so doslej imele kaj malo častno mesto.

Vsekakor bodo v novo preurejenem lokalu delovni pogoji znatno boljši. Edina pomanjkljivost bo pomanjkanje skladišča in bo treba kot doslej blago sproti dovažati iz podjetja. To je včasih zelo neprikladno, ker je treba istočasno srečati stranke in skrbeti za dovoz robe. Tudi dostop do trgovine bo po novem prikladnejši, saj bo ta pred vratarji, ker so vhodna vrata v tovarno pomaknjena nazaj. Prodajalna bo imela tudi lepa izložbena okna tako, da bo tudi na zunaj bolj vidna.

V tako preurejeni prodajalni pričakujemo, da se bo promet povečal na preko 300 milj. S din, bo pa verjetno treba misliti ob povečanem prometu na povečanje prodajnega kolektiva še za eno osebo.

Tovariš Simičak je kot poslovodja prodajalne jasno zelo vesel, da se prodajalna preureja in modernizira, čeprav je trenutno utesnen v gasilski shrambi. Pravi, da je vredno potrpeti, ker bo potem dosti boljše. Prepričan je, da bo promet znatno večji, seveda, če bo v tovarni dovolj blaga. Spričo današnje konjunkturo mu tega dostikrat manjka, vedno pa lahko računa na razumevanje sodelavcev v komerciali, da pride do tiste robe, ki jo želi in ki jo lahko prodaja. Računa, da se bo celotni prodajni kolektiv v novem lokalu dobro znašel in da bo delo tudi v bodoče tako koordiniralo, da ne bo prišlo do zastojev in razprtij, saj tega tudi danes ne poznajo in so vsi s svojim delom zadovoljni. Pravi pa, da bi bili osebni dohodki v prodajalni lahko boljši, če le te primerja s prodajnim personalom drugih trgovskih podjetij. Mnenja je, da so osebni dohodki v prodajalni »Svilanitu« za cca 10 do 15% nižji, kot v drugih trgovinah, seveda pri enakem letnem prometu. Predvsem bi bilo treba gledati, da se letni plan prodaje postavlja realno, ker so osebni dohodki prodajalne odvisni od prometa. Razumljivo je, da pri določanju plana upoštevajo vsakokratne podražitve, fizično povečanje prodaje pa bi le moralo biti v takem sorazmerju, da se z večjo prodano količino povečajo tudi osebni dohodki.

Na vprašanje, kdaj je v naši prodajalni največ in najmanj prometa, je odgovoril tovariš Simičak, da ga je največ v mesecu marcu pred dnevom žena in v mesecu decembru. Takrat kupujejo kolektivni darila za žene, oziroma za Dedka Mrza. Poleg tega pa kupujejo decembra meseca člani domačega kolektiva blago s popustom. Morada bi bilo boljše, da se blago s popustom domačim ljudem prodaja šele meseca januarja, ko v prodajalni prometa praktično ni. S tem bi bilo delo v prodajalni mnogo lažje in tudi promet bi bil enakomernije porazdeljen na posamezne mesece.

Uspešnih deset let poslovanja naše trgovine na drobno je vsekakor pomemben jubilej znotraj našega podjetja in prav je, da dobiva trgovina ob tem jubileju nov, modernejši videz tako, da bo v naslednjih desetih letih opravljala svojo nalogo še uspešnejše.

Maloštevilnemu kolektivu naše prodajalne želimo ob tem za bodoče veliko uspehov. VB

Iz „Kronike“ podjetja

Leto 1962, torej pred 10 leti, smo zabeležili dejanski preporod »SVILANITA«. Prav je da po prazniku podjetja pogledamo, kaj vse je zapisano v »Kroniki« pod letnico 1962.

Dne 20. oktobra je bila dosežena prva milijarda bruto prometa in zato je bil ta dan proglašen za praznik podjetja. Na ta dan so se prvič podelila priznanja delavcem, ki so dočkali v podjetju 10 oziroma 20 letnico nepretrgane zaposlitve v »Svilanitu.«

Leto 1962 pomeni leto začetka specializacije podjetja. Komaj nabavljene ATR statve za proizvodnjo metražnega blaga so bile odprodane zato, da bi se nabavile statve za frotir. Tako je bil sprejet sklep, da se postopoma opusti vsa tista proizvodnja, ki ne sodi v proizvodnjo frotirja in proizvodnjo kravat. Ta ukrep je bil zelo dalekosežen in začrtana smer je pripomogla, da se je »SVILANIT« razvil v vodilno, specializirano podjetje za proizvodnjo frotirja in kravat, ki ima priznano ime ne le doma, temveč tudi v tujini.

Leto 1962 pomeni začetek koncentracije obratov za eno ograjo. Saj je bil v tem letu položen temeljni kamen za novo proizvodno halo, v kateri je da-

nes tkalnica frotirja in šivalnica.

V kotlarno je bil pred 10 leti vgrajen še en parni kotel. Zanimivo je, da je ta parni kotel komaj doživel svojo 10-letnico, kajti prav po desetih letih je kotlarna doživela svojo prenovitev in modernizacijo. Premoga na dvorišču ni več in novi parni kotli ubogajo le s pritiskom na gumb. Zanimivo je tudi to, da je bila takrat sosedna živilska industrija priključena na paro iz Svilanita in tudi na Svilanitov transformator. Tudi to je jubilej, ki kaže, kako lahko dve podjetji sodelujeta brez posebnih problemov in težav.

Deset let je minilo tudi od ustanovitve prodajalne na drobno in ureditev menze. O tem poročamo v posebnih sestavkih. Tudi prostovoljna gasilska četa v »Svilanitu« slavi svojo 10 letnico. Gasilska služba je bila sicer ustanovljena leto dni poprej, leta 1962 pa se je organizirala v prostovoljno gasilsko četo.

V eni izmed prejšnjih števil »Kamniškega tekstilca« smo že zapisali, da je naše tovarniško glasilo tudi staro deset let. Danes imamo poleg tiskanega časopisa še tedenski bilten »Informator.«

Deset let je minilo odkar je »Svilanit« prvič razširil svoje

tržišče preko jugoslovanskih meja. To leto je bil zabeležen izvoz v višini 54.000 USA dolarjev. Blago je bilo izvoženo v Lichtenstein, Italijo, ZDA, Norveško in Švedsko.

Pred 10 leti je bila na notranjem tržišču izvršena nova rajonizacija s tem, da so bili postavljeni trgovski potniki za Slovenijo, za Hrvaško, za Srbijo in za Makedonijo s Črno goro in BIH.

Tudi zgradba vratarnice je stara 10 let. Po desetih letih doživlja usodo, da se preurejuje. V tej stavbi širimo trgovino, vratarjem pa smo zmanjšali njihov življenjski prostor.

Končno slavi svojo deseto obletnico tudi blagajna samopomoči. Ta solidarnostna blagajna je že marsikateremu priskočila na pomoč ob nujni zadregi in zato želimo, da bi bilo tudi v bodoče članov samopomoči čim več.

Nazadnje preglejmo še nekaj podatkov iz pred desetih let: Brutto produkt v tem letu je znašal 1.242.990.000 s. din. Skupno je bilo izdelanega 1.441.216 m² blaga. Konfekcija je izdelala 1.934.567 komadov raznih izdelkov, od tega kravat 223.277 komadov. Direktor podjetja je bil Marcijan Stane, računovodja Kovač Tine, tehnični vodja Jenko Matija, vodja komerciale Škerlec Jože. Predsednik DS je bil Seljak Bogdan predsednik UO pa Rostan Zvone.

VB

Druga fronta

Beseda druga fronta izvira iz pretekle vojne. Zavezniške sile so sicer iz vzhoda napadle nacistično Nemčijo, ki je bila od dneva napada med dvema frontama. Če uporabim to besedo, je druga fronta odprta v vseh tehnično razvitih državah. Ljudje so dobili v roke samodrveče stroje, to je avtomobile, mnogi pa niso poklicani, da bi s temi stroji opravljali. Tako zahteva ta druga fronta na naših cestah tragično bilanco mrtvih in ranjenih. Številke, ki jih bom priobčil v tem članku so grozeče in jim ni potrebno komentiranja. V letu 1971 je bilo na območju Jugoslavije 39.368 prometnih nesreč. Od tega s smrtnim izidom 3.645, poškodovanih pa je bilo 35.723 ljudi. Indeks napram letu 1970 je 109,5%. V prometnih nesrečah je umrlo 4.179 oseb in to: voznikov motornih vozil 1.693, pešcev 1.495, potnikov v vozilih 974 in ostalih 14. Indeks mrtvih za enako obdobje 111,8. V navedenih nesrečah je bilo poškodovanih 54.611 ljudi. Vsak dan v letu se zgodi neke v Jugoslaviji 10 nesreč s smrtnim izidom in 100 nesreč s hudimi telesnimi poškodbami. Povprečno se ubije na cestah na teden 80 ljudi, poškodovanih pa je 1500 ljudi.

Mrtvi in ranjeni, to še ni vse. Med mrtvimi in ranjenimi je največje število mladih z največjo delovno ustvarjalnostjo. Izračunati bi morali, koliko izgubijo na dohodku delovne organizacije, veličanska škoda na vozilih, veliko število bolovanj, plačevanje, dragih operacij, velika poraba krvi za transfuzijo, pogrebni stroški, invalidnosti itd., itd. Približna statistika pove, da materialna škoda znaša 56 milijard S din. S tem denarjem bi se lahko zgradil velik industrijski kombinat.

Sodim, da so pri nas preveč mili predpisi o cestnem prometu. Mnogo ljudi opravlja vozilo brez vozniškega dovoljenja. Dokajšnje število voznikov osebnih vozil si nič kaj ne beli glave, če se vsede za volan po uživanju alkoholnih pijač. Ne ozirajo se na prometne znake o zmanjšani hitrosti. Eventuelna kazen voznika, ki je napravil prekršek, ne spametuje, ker je prenizka. Naj navedem še en konkreten podatek, kako neodgovorno se ljudje srečujejo v prometu. V kolesarnici podjetja je bilo 29. 9. 1972 68 koles. S temi kolesi so se pripeljali delavci na delo. Ugotovljeno je, da od navedenega števila ni imelo 9 koles luči in 5 koles odbojnega stekla. Vprašanje je, če na vseh ostalih kolesih svetijo žarnice, kakor tudi če zavore delujejo. Potem ni čudno, če druga fronta, to je cestni promet zahteva toliko žrtev.

VB

Menza v „Svilanitu“ stara deset let

Ko sem listal po kroniki našega podjetja, sem zasledil med drugim tudi razpis, da je bila pred 10 leti pozidana naša menza, ki tako slavi svoj jubilej.

Prostor, ki naj bi služil za skladišče premoga, je bil na hitro preurejen in vanj se je preselila menza, kjer deluje še danes. Takrat je bil kolektiv, ki ni štel niti 400 članov, na to pridobitev zelo ponosen. Nova oprema je delovala naravnost razkošno. Topli obroki so bili nekaj povsem novega.

Danes šteje kolektiv že blizu 654 — 700 članov, torej skoraj še enkrat več. Marsikaj se je od takrat v podjetju spremenilo, med drugim tudi standard in jasno je, da taka menza, kot je bila zgrajena pred 10 leti ne odgovarja v celoti svojemu namenu.

Verjetno ni zgolj slučaj, da se prav po desetih letih začenja v tovarni široka akcija za zgraditev nove menze. Več ljudi, večje potrebe, nove navade, vse to zahteva nove rešitve tudi na področju družbene prehrane.

Jasno je, da novi prostori družbene prehrane ne bodo mogli biti več tako preprosti kot dosedanji in tudi vprašanje dovoza toplih obrokov postaja problematično, predvsem spričo kvalitete, poleg tega pa struktura delovnega kolektiva terja tudi rešitev problema toplih obrokov, ki bi jih mogli vzeti s seboj na dom.

Vse to je v kolektivu rodilo misel po izgradnji povsem no-

vih prostorov za obrat družbene prehrane. Dosedanji potek akcije kaže na to, da si člani kolektiva žele moderno menzo in razprave po družbenih organizacijah v podjetju ter v posameznih organih upravljanja, podpirajo idejo v celoti. Nekateri člani DS so si že ogledali obrat družbene prehrane v Tovarni Dekorativnih tkanin v Ljubljani, ki je v Sloveniji eden najmodernejših v Sloveniji, zgrajen v zadnjem času.

Spričo velikih potreb po investicijah za modernizacijo proizvodnje je vsakomur jasno, da za nov obrat družbene prehrane ne bo mogoče angažirati le sredstev podjetja. Člani kolektiva bodo vsekakor morali prispevati svoj del, saj gre pri tej akciji za družbeni in osebni standard, ki bo slehernemu članu kolektiva prinesel določeno korist. Vprašanje je samo, kakšna naj bo oblika in vsebina tega prispevka. Nekatere varijante so bile že sprožene in deloma dane v javno razpravo. Druge varijante bodo še izdelane.

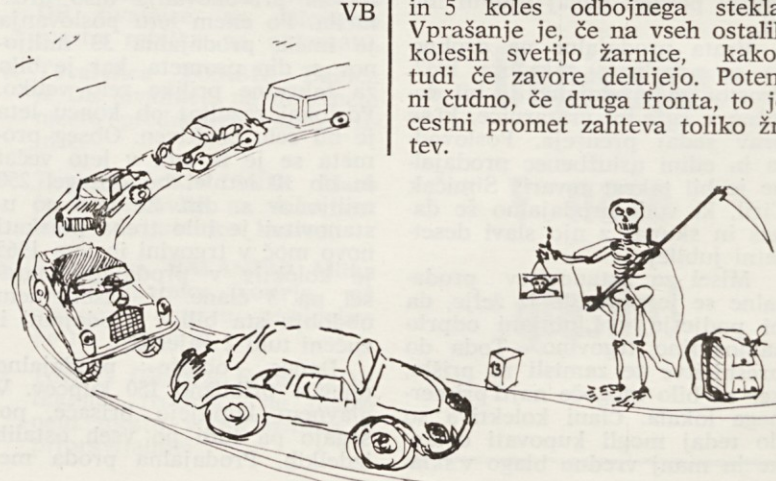
Dokončna odločitev o novi menzi bo izrečena na referendumu. Prepričani smo, da bo referendum z veliko večino odločil »DA« za novo menzo, vesplošna razprava pred referendumom pa bo razjasnila vse predhodne probleme in nejasnosti.

Deset let obstoja menze kakršna je, je dobra izkušnja, da bo obrat družbene prehrane v novih pogojih tak, kot si ga že-

limo in da bo imel več dobrih kot slabih strani. Danes našo družbeno prehrano pogosto kritiziramo, pozabljamo pa, da so pogoji dela postali nemogoči, da nas je še enkrat več kot na začetku in da nam danes tudi bolje gre kot pred desetimi leti ter da nam boljše življenje narekuje nove zahteve, kajti človek se hitro razvada in si želi z dobrega na boljše.

Urejena družbena prehrana ustvarja v delovnem kolektivu dobro vzdušje, človeku pa pomaga k boljšemu in uspešnejšemu delu.

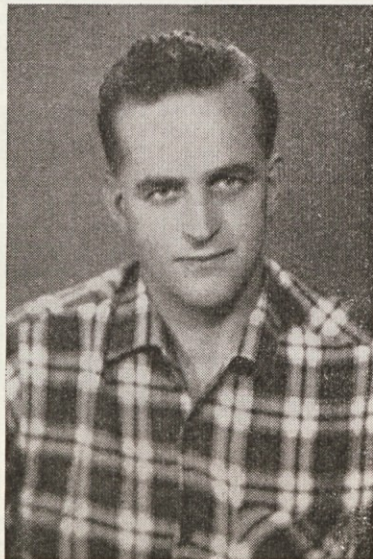
Prepričani smo, da bo referendum o gradnji nove menze vsestransko uspel in da bomo ob letu lahko prerezali vrstico pred vrati novih, lepih in modernih prostorov za družbeno prehrano.

Razgovor s proizvajalci

Tovariša Leopolda Goloba, vodjo izmene v tkalnici frotirja pozna večina članov delovne skupnosti, saj je letos praznoval 25 letnico zaposlitve v podjetju. Za svoje dolgoletno in prizadevno delo mu je bila podeljena tudi oktoberska nagrada. Kot dolgoletnega in izkušenega delavca sem povabil na razgovor, da bi povedal za naše bralce nekaj misli o delu in življenju v podjetju.

Poslušajmo ga kako on gleda in ocenjuje nekatere probleme:

Tovariš Golob, prejeli ste nagrado podjetja ali Vas je to priznanje presenetilo?

»Bil sem presenečen, ker nisem pričakoval tega priznanja. Nagrado sem z veseljem sprejel, za kar se zahvaljujem delovni skupnosti.«

Ali smatrate, da so te nagrade, ki se podeljujejo že 3. leto res v znak priznanja za ustvarjalno delo ali je že to morda malo posplošeno?

»Če hočem biti objektivni bi skoraj rekel, da so se morda ta priznanja izrodila. Kadar je govor o denarju in priznanju si vsak pri sebi misli, da je to zaslužil. Pri nas v enoti je glede na to, da ne moremo dobiti nekih meril za vsakega delavca in da bi tako priznanje lahko zagovarjali pred delovno skupnostjo, razpravljali vedno s stališča, da smo tistim najstarejšim delavcem priznali takšno nagrado, ker so že v času zaposlitve le toliko doprinesli delovni skupnosti, da takšno priznanje zaslužijo. Če je nekdo delal res dolgo let v tovarni je kolikor toliko s svojim delom doprinesel svoj delež podjetju. Res pa je, da take utemeljitve niso v skladu z obstoječim pravilnikom o podeljevanju oktoberskih nagrad. Morda še to, da meni osebno pomeni več priznanje v določeni pismini obliki kot v praktičnem darilu, kajti denar se porabi, spomin pa ostane.«

Slišati je, da je v podjetju nekolično popustila delovna disciplina in da delavci na posameznih delovnih mestih niso polno zaposleni. Kakšno je Vaše mnenje o tem?

»Res je, disciplina popušča. Ni več tistega reda in ne tiste zavesti zaposlenih, če primerjam

to z nekaj leti nazaj. Poznal bi rad tiste ljudi v našem podjetju, ki bi lahko danes, v prihodnosti — letu ali dveh, to disciplino spravili na tisto višino kot je bila nekoč.

Da niso nekateri dovolj zaposleni, to je posledica nediscipline in neaktivnosti. Sodim, da je bilo vsako delovno mesto zato ustanovljeno, ker je delovni proces tako zahteval. Da bo delavec na svojem delovnem mestu uspešnejši in kvalitetnejši opravljal svojo nalogo, pa je stvar kontrole nad izvršenim delom oz. nad ljudmi, ki to delo opravljajo.«

Tovariš Polde, kot dolgoletni delavec v tkalnici frotirja bi Vas vprašal v imenu naših delavk — žena, kaj menite Vi o nočnem delu?

»Glede nočnega dela menim, da je to breme za vsakega, ki ponoči dela, posebno za matere. Če bi se dalo v podjetju najti notranje rezerve, ki bi nadomestile nočno delo, konkretno ne bi vedel povedati. Ne dolgo tega, je bila razprava, o ukinitvi tretje izmene, takrat sem rekel, da dokler bo Marcijan direktor podjetja se tretja izmena najbrž ne bo ukinila. Nekoč pa je na sestanku, na katerem sem bil navzoč tudi jaz rekel direktor: »Slišal sem, da dokler bo Marcijan direktor, se ne bo delalo v dve izmeni.« Jaz sem se takoj oglasil in povedal, da sem to rekel jaz in zakaj? V dosedanjih gonji za denarjem je absolutno nemogoče pri sedanjem strojnem parku ukiniti tretjo izmeno. Kje bomo dobili denar, da bomo pokrili vse režijske stroške, če bomo delali samo v dveh izmenah. Če bi imeli toliko kapacitet za izdelavo m² frotirja, ki bi krile tretjo izmeno in da ne bi imeli apetita po še večji tovarni, po še večji proizvodnji in bi rekli: tu je nekje meja, tu se bomo ustavili in to vse v cilju, da se organizira delo v dveh izmenah. Če bomo pa kar naprej hlastali po visokih dohodkih in denarju, gre to velikokrat v škodo delovnega človeka, to je njegovega zdravja, vzgoje otrok, kar pa mislim, da je več vredno kot denar. Vsak bi se moral postaviti v položaj matere z otroki, ko pride iz nočnega dela in posebno v družinah, kjer imajo majhna stanovanja, ko spi in živi vsa družina v eni ali 2 sobah. Kako naj se taka delavka odpočije in naspi, ko je okrog nje trušč in jok otrok. Moje stališče je, da se preide na delo v 2 izmeni, na tem moramo delati, da bomo to čimpreje dosegli. Povdarjam še enkrat, ne razvijamo tovarne zaradi tega, da bi sami sebi grob kopali in se ne vem kako izčrpali, kajti nočno delo telesno in živčno izčrpava človeka.«

Ob neki priliki, ki je v tovarni še delal avtomat za kavo, ste bili prav slabe volje, ko ste ugotovili, da je okrog avtomata nastal nekakšen nered. Kakšno je Vaše mnenje o samopostrežnih avtomatih v podjetjih?

»Življenje je danes dokaj drugačno kot je bilo pred leti nazaj. Ljudje so razvajeni, hočejo to in ono, kar gre velikokrat na škodo delovnega reda.

Da smo dali ljudem avtomat za kavo, je to končno dobro, mnenja sem pa, da vselej in povsod za vsako ceno tudi ne. Pitje kave je danes prišlo zelo v navado, da po mojem mnenju pa to škoduje samemu človeku, kakor tudi v tovarni in odnosu. Jaz osebno takih avtomatov na delovna mesta ne bi uvajal.«

Strokovne službe podjetja so dokaj močne, vsaj po zasledbi. Ali menite, da bi te strokovne službe lahko nudile delovnim enotam več strokovne pomoči kot jo sicer?

»Zadnje čase ne zasledujem toliko gibanje ljudi s stališča strokovnih služb, kajti priznati moram, da postajam utrujen. Ne vem če bom dovolj pravičen, mnenja sem pa, tako grobo povedano, da bi morali biti ti ljudje več v podjetju. Nimam nič proti, kot sem že rekel, postal sem utrujen, delno gluhi in slepi, smatram pa, da bi morali ti ljudje priti večkrat v posamezne obrate, kajti njihova prisotnost pomeni nekaj več, kakor vodilnega delavca, ki je vseh 8 ur med delavci v enoti. Moje mnenje je, da bi morali biti ti strokovni in vodilni delavci večkrat navzoči v obratih, kjer se opravlja konkretno delo in njegov proces. Direktor podjetja in tehnični vodja bi morala večkrat obiskati delovne prostore kot jih. Tak obhod delovnih prostorov ne štejem za preganjaštvo, ampak bi s svojo navzočnostjo neposredno vplivali na jačanje delovnega reda v enoti in pomagali nam nižjim, da bi z manj truda in z lepšimi odnosi vplivali na kontinuirane medsebojne delovne odnose. Danes pa je tako, da morda vsak teden ali 14 dni nekdo preleti obratne prostore, ne da bi se več ali manj spuščal v probleme in naloge, ki so vsakodnevno pred člani delovne enote. Ko je bila še tkalnica v Šmarci je direktor pogostokrat prišel, ne glede na čas in tudi pozneje, ko smo se preselili na Perovo je ob vsakem času prišel v enoto. Tak obisk mi je dal smelosti, počutil sem se počaščenega in posredno mi je dajal večjo moralno oporo in tak obisk seveda prinaša s seboj tudi delovno disciplino.«

Kakšno vitalnost prisojate sistemu vrednotenja delovnih mest?

»Bil sem udeleženec predavanja in tudi testiranja po vprašanjih Work Vektor sistema in občutek sem dobil, da če se bomo ravnali po tem sistemu, če ne bo prišlo do kakega mešetaranja, da bomo ta sistem lahko uveljavili. Če bomo pa gledali pri zbiranju podatkov za posamezna delovna mesta kdo je kdo ali katero delo je več vredno, katero delo je bolj umazano ali čisto, potem ne bo zadovoljivih uspehov. Po mojem prepričanju je to dojenček, ki ga bo treba negovati in razvijati. Smatram, da bo to zaživel, če se bomo ravnali po navodilih in, da bomo v čimvečji meri izključili osebno. Prav gotovo je, da bo prišlo do določenih prilagajanj, bojim se pa, da ne bi prišlo do mešetaranja.«

Vprašal bi Vas tovariš Golob, kakšno je Vaše mnenje o besedah, ki jih je izrekel predsednik Tito v razgovoru z urednikom Vestnika iz Zagreba in z besedami v pismu izvršilnega bi-

roja ZKJ na člane ZK in delovne ljudi?

»Jaz sem poslušal intervju med Titom in urednikom Vestnika in povsem odobravam njegove besede, vendar bi dodal, da se je bo treba bolj zavzemati, da bodo besede prešle v dejanja. Tito govori z jezikom delovnega človeka. Njegove besede so tako jasne, da jih vsak razume in so tudi sprejemljive. Jaz menim, sicer o tem nisem ne vem kako razmišljal, ker se s političnimi zadevami ne ukvarjam veliko, da je stvar v tem, da je vsak ki je poslušal ali bral, brez pomisleka odobral in podpiral stališča predsednika Tita. Sodim, da naši delovni ljudje, res proletarci, rahlo izgublajo zaupanje do določenih vodilnih ljudi, ko se ne zavzemajo za odpravo družbenih napak. Kritizira se neučinkovita družbena kontrola, ker je odraz bogatenja nekaterih skupin ljudi, s čemer se delajo socialne razlike. Kdor ima bogastvo ima v rokah tudi oblast, v tem je tudi moč. Formalno vzeto, ima naš delovni človek po Ustavi oblast. Dejansko pa je njegov vpliv na družbena pogajanja minimalen. Eni in isti ljudje so vedno na določenih družbenih funkcijah in ti v bistvu odločajo. Delavčevoo soodločanje je majhno in ne more imeti kakšnega posebnega vpliva in če kdo izraza svoje mnenje, ne pride do izraza. Ne mislim stvari posploševati, vendar je v tem dokaj resnice. Kdor je bil sposoben in da je bil prej delavec, se izobraževal — šolal za to, ker je čutil, da mu bo višji položaj prinesel več denarja in večjo moč. In čim se človek dokoplje do oblasti, ga ta tudi pokvari. Zato tega zdrave družbene sile ne bi smele dopustiti, da nekdo zraste nad bazo.

Bral sem razpravo nekega znanstvenika, ko se je čudil, kako je to mogoče, da je bil človek nekoč skromen in pošten, ko pa je prišel do določenih pozicij pa je postal drugačen kot je bil. Poizkusil je tudi sam, tako, da se je dokopal do položaja in spoznal je resnico, da visoki položaj pokvari človeka.«

Kaj menite, tovariš Golob ali so delavci podjetja dovolj informirani in so te oblike informacij, ki jih podjetje ima, ustrezne?

»Jaz sem navdušen nad informiranjem. Morda bi rekel, da je vesti še premalo. Informacije bi morale več posredovati tudi o delu sindikata in več o poslovnih rezultatih podjetja. Informator je podjetju zelo potreben, kajti, če bi delavci brali sklepe delavskega sveta iz zapisnikov, bi moralo pred oglasno desko stati 650 ljudi, da bi to prebrali. Take informacije pa bi bile neprimerne in zelo drage. Informator zelo redno izhaja, vesti prebereš in tako so ljudje seznanjeni o glavnih stvareh, ki se dogajajo v podjetju. Pripominjam, da bi bilo treba posvetiti posebno skrb objavljanju vesti v kakšnem procentu se poviša osebni dohodek, da ne pride do pomot in pozneje do popravkov. Take informacije vznemirjajo ljudi. Sodim, da sem dovolj informiran in kdor hoče prebrati tovarniške vesti, ne more reči, da o dogajanjih v podjetju ni dovolj informiran.

Glede Kamniškega tekstilca pa povem tole: če bi ga skušali ukiniti, kot ste mi omenili, bi storili korak nazaj. Kamniški tekstilec, kot mesečnik, moramo nasprotno še bolj razvijati s tem da bi bili morda nekateri članki krajši in bolj kritični. Prav bi bilo, da bi spregovorili tudi o napakah in slabostih.

Tovariš Polde še slednje vprašanje: Kaj bi bilo po Vašem mnenju za pohvaliti, grajati ali izboljšati?

»Zastavljeno vprašanje je dokaj široko. Predvsem bi želel, da se vsi skupaj zavzemamo še za boljši delovni red, krepiti in jačati moramo zavest pri vsakem zaposlenem, da bi čimveč doprinala k uspehom podjetja in da bi se še več posvetili skrbi delovnemu človeku za strojem in da bi odgovorni v pod-

jetju večkrat prišli v delovne enote. Moja želja je, če je mogoče doseči to, da bi delavce, ki imajo najnižje osebne dohodke, nekoliko boljše nagrajevali. Res je, da so rezultati nagrajevanja odvisni od nas vseh, zato moramo strmeti za delovno disciplino od direktorja do poslednjega delavca, ki bo doprinal še večji poslovni uspeh. Saj ne bom trdil, da sta ne vem kako prizadeta red in disciplina, pa vendar moramo strmeti za tem, da se to krepiti in ne pada.

Tovarišu Golobu se za zares izčrpane odgovore in misli lepo zahvaljujem. Njegovo mnenje naj bi bilo v spodbudo vsem članom delovne skupnosti, da bi se kolektivno zavzemali za izboljšanje ekonomskega položaja podjetja in posameznika.

Urednik

KAMNIK - COMO

To je bila relacija strokovne ekskurzije članov društva inženirjev in tehnikov tekstilcev Svilanit. Že v začetku naj omenim, da to ni bil turistični izlet, pač pa je bil cilj društva, da si člani ogledajo delovni proces v tovarnah, ki delujejo v drugačnem družbenem sistemu kot je pri nas. Pot Kamnik — Como — Lugano ni bila nič kaj lahka. Precej časa smo prebili na vožnji in le po nekaj ur smo se ustavili v določenih krajih, sicer bi nas čas prehitel, če se ne bi disciplinirano ravnali po zastavljenem programu.

Namen mojega članka ni opisovati, kako smo potovali, kako smo se imeli, kje smo prenočevali in podobno. Želim predvsem povedati kaj smo videli v tovarni, ki se ukvarjajo z enako proizvodnjo kot Svilanit. Ko smo naslednjega dne po odhodu iz Kamnika prispeli v Como smo obiskali manjšo tovarno svile, katero vodi Bottinelli, naš dobavitelj svilene metraže. Sprejel nas je osebno, prijazno in tovariško. Povabil nas je v manjšo sobo in nam ponudil brezalkoholne pijače za osvežitev. Nato nas je določena oseba popeljala v obratne prostore. Proizvodnja po mojem mnenju ni ne vem kako avtomatizirana.

Tke se na statvah, ki so starejšega izvora. Vsak delavec je na svojem delovnem mestu, kjer prav prizadevno in natančno dela. V šivalnici za kravate je nekaj novejših strojev, sicer pa se ostale faze dela opravljajo ročno, kot pri nas. Krojenje kravate se opravlja s štanco in ne z električnimi noži. Izbor vzorcev je pester, izdelki po skrbno narejeni. Naj omenim, da so nastavili na eni statvi za svilo embleme z likom tovariša Tita. Tega nisem ugotovil ali so to stkali iz pozornosti do nas Jugoslovancev ali bodo dali takšne kravate na trg. Vsekakor lepa pozornost in spoštovanje do našega državnega voditelja. V tovarni vladata red, zbranost in čistoča. Vsak delavec ve za svoje delovne naloge in jih natančno opravlja. Delovni čas traja od 8 — 12 ure in od 13 — 17 ure. Na tak delovni čas bi se najbrže pri nas težko navadili. V tovarni je poskrbljeno tudi za varno delo in požarno varnost. Avtomatov za kavo in napitke nisem videl. Tu se kave ne kuha po vseh kotih, ker je mnogo dražja in življenjski stroški napram našim večji.

Še istega dne smo potovali v Švico. Od Coma do Lugana v Švici ni daleč. Tu smo se zadržali 2 uri. V mestu vladata red

in čistoča. Življenje na ulicah je živahno. Trgovin je na pretek — dobra paša za oči — od raznih spominkov do preciznih aparatov in drugega. Cene našim plačam niso nič kaj dostojne. V trgovinah zelo lahko prideš na vrsto, ravno tako v mesnicah in gostiščih. Tu zahteva življenje poslovnost, natančnost in privlačnost, da bo tovarna preko trgovine lahko prodajala svoje blago. Zato je potrebno mnogo reklame in prijaznosti.

Tretji dan nas je pot vodila v Busto Arsizio. Ogledali smo si barvarno. Barvarna dela z manjšimi kapacitetami kot naša in

naseljena. Tu je borba za življenjski prostor. Na vsej poti sem videl le nekaj presledkov med naselji in polji. Zelo redke je kompleks polja, ki bi bil tako velik kot je mengeško polje. Pri nas nekateri ljudje, ki živijo v mestu ali bližini mesta rečejo s prizvokom omaloževanja osebi, če je iz hribovitega območja, »kaj boš ti hribovec.« V Italiji je hribovcev zelo veliko, saj so tudi mesta na dokaj visokih hribovih. Skozi pokrajino se vije lepa štiripasovnica. Zaradi varnosti prometa je z žično mrežo ograjena po vsej dolžini, po njej pa teče noč in dan reka avtom-

Od Kamnika

je dokaj moderna. Barvarna dela z enim aparatom, delo pa opravlja z vodjem dela 5 oseb. Tudi tu sta red, snaga in varno delo brez posebnih pripomb. Zelo prijazno so nas sprejeli in po ogledu postregli z nekakšnim biterjem, ki pa za pitje ni bil nič kaj prijeten. Boljši so bili pri grizki iz tankega valjanega testa polnjeni z fileti in drugim mesnim nadevom. Opazil sem avtomat za ekspres kavo, toda do enajste ure dopoldne so bili v košarici samo trije prazni kozarčki. Mi iz Svilanita smo kaj hitro napolnili košaro za rabljene kozarčke in tudi jaz sem enega dodal.

Okrog 12. ure smo prišli do tretje tovarne, kjer proizvajajo frotir. Tkalnica je približno enako velika kot naša. Za tkani- no ne bi mogel ravno trditi, da je bistveno boljše kakovosti od Svilanitove. Videl sem nekaj lepih vzorcev, posebno tiskanih brisač. Med žakardnimi vzorci pa smo videli tudi našo »Venero« katero ima tkalnica v svojem programu baje že dve leti. V sami tkalnici vladava vzoren red in snaga. Stroji so zelo čisti, saj jih čistijo same tkalke, ki vsaka streže štirim statvam. Na tleh ni opaziti oljnih madežev, ker najbrže vzdrževalci strojev le te oljejo v ležaje in manj po tleh. Zelo skrbno so zaščitene vrteči se deli strojev in žakardna veriga. Sanitarije in prostor za osebne stvari delavcev so sicer skromni, vendar čisti in primerno vzdrževani. V teh prostorih ni bilo opaziti, da bi se tu zadrževali ljudje. Verjetno jim tega ne dopuščata organizacija in tempo dela.

Če bi potegnil črto pod seštevkom mojih vtisov iz tega tridnevnega potovanja, bi na kratko ugotovil naslednje pluse in minuse: Pokrajina, skozi katero smo se vozili, je zelo gosti-

bilov. V trgovinah in javnih lokalih ni gneče, tam čakajo kupce. Življenje je napeto in delovni ljudje morajo dokaj trdo delati za svoj vsakdanji kruh v deljenem delovnem času. In za konec še to: Italija je v resnici dežela umetnosti in zgodovine. In tudi to je resnica, povsod je lepo a doma je najlepše!

Konda

VSE PRIZNANJE SODELAVCEM PRI GAŠENJU POŽARA IN ODPRAVI POSLEDIC

Dne 21. 10. 1972 ob 8. uri je nastal v tkalnici frotirja požar zaradi električnega stika pri poškodovani svetiljki. Požar se je izredno hitro razširil tako, da je sodelavecem iz tkalnice in mehanske delavnice le z vso pri-sebnostjo in požrtvovalnostjo uspelo požar pogasiti tako, da je pogorelo le 6 statev. Ker je požar nastal na žakardski konstrukciji, kar do sedaj ni bil slučaj, je bila velika nevarnost, da bi pogorela cela grupa 18 statev, ki so povezane z žakardsko konstrukcijo. To je bil do sedaj največji požar in to ravno v obdobju, ko je izredno veliko povpraševanje po naših proizvodih.

Za odpravo posledic požara smo računali na 1800 strojnih ur zastoja, kar pa bi imelo velike posledice na tržišču in izgubi dohodka, vendar je z veliko požrtvovalnostjo delavk pri galiranju, vdevanju, vezanju, vzdrževalcev strojev, tehnologov, mojstrov in organizacije dela vodij izmen uspelo urediti stroje za pogon že v 560 strojnih urah.

Za njihov trud jim vse priznanje in zahvalo.

Jenko Mato

....do Koma

Strokovna ekskurzija DITTS - a v Italijo

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev Svilanit Kamnik je letos v oktobru organiziralo strokovno ekskurzijo v Italijo k firmi Bottinelli v Como, k Macchiju v mestecu Fagnano Olona in v Busto Arsizio k firmi Marelli, ki je bila povezana z ogledom zgodovinskih znamenitosti v severni Italiji.

Bilo je prekrasno vreme, ko nas je 4. oktobra ob treh popoldne Transturistov avtobus s turističnim vodičem odpeljal iz Kamnika proti Sežani in naprej po lepi avtocesti čez Malfalcone, mimo Doberdoba in Benetk proti Pescieri ob Gardskem jezeru, prvi postaji naše ekskurzije. Po izdatni večerji smo kar kmalu pospali v sobah, saj smo bili precej utrujeni od sedemurne vožnje. Pesciera leži ob izviru reke Mince, šteje okrog 5000 prebivalcev in je danes predvsem turistično mestecu. To naselje so zgradili že stari Rimljani.

Zjutraj smo se odpeljali proti Comu obiskat znano tkalnico svile k g. Bottinelliju, našemu najboljšemu poslovnemu partnerju v Italiji. Pot nas je vodila po prekrasni avtocesti čez 2000 let staro mestecu Sirmione, ki slovi po termalnih izvirih 40 metrov pod gladino jezera. To je vinorodno področje, kjer pridelujejo znana vina, predvsem bardolino. Seveda se ga tudi mi pozneje nismo prav nič branili. Brescia, ki šteje sedaj okrog 200.000 prebivalcev, so ustanovili Liguri in je najstarejše mesto v Italiji in drugo največje središče v Lombardiji z močno razvito kemično industrijo. Z obzidjem iz 15. stoletja obdano mesto Bergamo ima tudi močno razvito industrijo in ima 125.000 prebivalcev. Šli smo mimo Milana, kjer je največje tržišče za svilo v Evropi, ima podzemeljsko železnico in je nastalo že leta 400 pred našim štetjem. Okrog enajste ure dopoldne smo se pripeljali v Como, prelepo mesto ob »Lago di Como«, ki je obdano s pogozdenimi pečinami. Tu se je rodil sloviti fizik grof Alessandro Volta, izumitelj galvanskih členov. Po pristrčnem sprejemu pri g. Bottinelliju smo si ogledali tkalnico svile. Presečeni smo bili nad veliko storilnostjo ob sorazmerno majhnem številu delovne sile. Po kosilu smo se odpeljali proti Švici v Lugano in smo ostali kar nekako brez besed ob pogledu na prelepe pokrajine, ki smo jih spremljali med vožnjo skozi okno. Seveda je k vsemu navdušenju pripomoglo še vreme, ki ne bi moglo biti lepše. Ko smo si ogledali mesto s čudovito lego ob jezeru, smo si ob povratku ogledali še Švico v miniaturi v kraju Melide. Zvečer nas je g. Bottinelli povabil na slavnostno večerjo v Comu, ki nam bo ostala v nepozabnem spominu.

Tretji dan nas je pot vodila v Fagnano Olona v barvarno Macchi. Seveda se ta skoraj ne more primerjati z našo v Svilanitu, saj je Macchijeva precej manj modernizirana. Po zakuski smo šli še v Busto Arsizio k Marelliju v tkalnico frotirja.

Zanimivo je, da iz vsega frotirja, natkanega v tkalnici, spro-

ti izdelujejo v šivalnici brisače, kopalne plašče in razne komplete, tako da se blago ne kopiči v

perija pa so jo uporabljali za vse drugačne namene, saj so pred očmi tisočih gledalcev me-

Svilanitovci pred tovarno frotirja v Busto Arsizio

zalogah. Presenetila sta nas tudi red in čistoča, ki sta na nas naredila lep vtis. Popoldne smo se odpeljali nazaj proti Gardskemu jezeru in se ustavili v Sirmione. Po čudoviti vožnji z motornim čolnom po jezeru »Lago di Garda« smo si ogledali še grad iz 13. stoletja. Zvečer smo odšli v Pesciero v naše gostišče Favorita, ki nam je nudilo prenočišče že prvo noč. Večerja se je precej zavlekla, saj je bila povezana še s krstom treh novih članic DITTS-a. S tem se je naš strokovni del zaključil po programu, zato smo si zadnji dan ogledali zgodovinske znamenitosti v Veroni in Benetkah.

Verona je drugo največje mesto v Benečiji, pomembno industrijsko in živinorejsko središče. Rimljani so jo osnovali 98. leta pred našim štetjem. Po ogledu znamenite cerkve San Zeno Maggiore in »Julijinega balkona« smo odšli še v areno, ki je po velikosti takoj za rimsko. Tu zdaj prirejajo operne predstave, v času rimskega im-

tali kristjane med divje zveri, ki so jih spustili v areno in so jih trgali na kose.

V Benetkah smo si ogledali

V mini Švici

Marinka Gomiršek

Sindikati se pripravljajo na kongres

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je sprejel na plenarni seji več sklepov o izvedbi in pripravah na VIII. kongres Zveze sindikatov Slovenije.

VIII. kongres Zveze sindikatov SR Slovenije bo obravnaval poročilo o delu sindikatov za obdobje 1968 — 1972. Člane sindikalnih organizacij bodo zastopali delegati, ki jih izvolijo občinske vodilne konference in sicer na vsakih začelih 1.500 članov enega delegata. Delegati za kongres izvolijo elektrorje osnovnih organizacij sindikata na območju občine. Vsaka osnovna organizacija sindikata izvoli vsaj enega elektrorja, ki sodeluje na volilni konferenci pri dokončni izvolitvi delegatov. Iz predkongresnega gradiva izhaja, da bodo sindikati obrav-

navali na kongresu tudi vprašanja s področja gospodarstva. Zastavljena so vprašanja kam usmeriti slovensko akumulacijo in kdo jo usmerja. Podatki kažejo, da je več kot 1/3 sredstev za delo že amortiziranih in odpisanih. Dejstvo je, da 150.000 delavcev v Sloveniji dela z dotrajanimi sredstvi za proizvodnjo. Sindikati morajo terjati od vseh delovnih organizacij program stabilizacije, kajti stabilnost v gospodarstvu pomeni socialno in pravno varnost delovnega človeka. Zastavljena so vprašanja življenjske ravni, posebno kategorij z najnižjimi osebnimi dohodki, ki ne morejo dohitevati nihanj razmer na trgu. Uresničilo se naj bi v 4 letih brezplačno šolanje otrok v osnovnih šolah. Storititi je treba

ustrezne korake tudi na področju stanovanjske izgradnje. Zato sindikati predlagajo, da se prispevek za stanovanjsko izgradnjo poveča od 4 na 6% od bruto osebnih dohodkov. Obravnavalo naj bi se tudi vprašanje otroškega varstva in nočnega dela žena. To so le nekatera načelna vprašanja o katerih sindikati pripravljajo gradivo za bližajoči se kongres.

Dopisujte

v naše glasilo!

ALI SE POZNATE?

Naša ekskurzija po Italiji in Švici ni ostala brez veselih dogodivščin in marsikatera šala je povzročila obilico smeha.

Po prvi večerji v restavraciji v Pescieri ob Gradskem jezero v nekoliko temačnem WC:

Ona: »Potegnem za kljuko, vrata skočijo nazaj. Se enkrat ponovim, ista pesem. Malce čudno se mi zdi. Zdaj pa res ne vem, ali je kdo notri, ali so vrata na fedra.«

Tedaj se prikaže on kot duh. On: »Ne bodite vendar tako nestrpni!«

Sreča, da do sobe ni bilo več vogalov, saj je revica enega že krepko občutila.

Brez predhodnih priprav in zagotovil ne gre. Tako smo tudi vreme naročili in v celoti je bilo izdobljeno v rokih.

Na slavnostni večerji pri g. Bottinelliju se je bilo treba g. Bottinelliju prikupiti, in to seveda s tradicionalno slivovko. Izročitelj darila je poleg polnih steklenic pomotoma zagrabil še prazno in jo zmagoslavno nesel proti g. Bottinelliju. Zamenjava je bila prekmalu opažena.

Jutranja tema v avtobusu, ko smo zapuščali Como.

»Očitno so v recepciji vedeli, komu je treba iz varnosti pred kaljenjem nočnega miru postlati v »kevdru«: pričujoče v sosedni sobi.

V Fagnano Olona pred firmo g. Maccija,

»Morda bi bilo tudi pri nas v Svilanitu bolje imeti psa Plutona namesto vratarja?

Kontrola na dolgi »ketni«. Na poti v Busto Arsizio smo dohiteli kamion z dvema prikolicama cementa.

Nekdo: »Benti »cement«, kar v Kamnik z njim.«

Tudi na tovarno v tem času nismo pozabili.

Ona: »Ali se kaj spomniš na službo?«

Druga: »O, seveda, vsak dan, točno ob 8,30 ko dobimo težko pričakovano malico.«

Pri kosilu za 2.000 LIT

Ona: »Aqua admirale, prego!

Za drugo mizo nekdo zamišljen

Drugi: »On bi pa verjetno rajše radensko s tremi psi, obvezno z dvema buldogama, da bi pregnal mačka.«

V romantični Veroni sočustvanje »pod Julijinem balko-

nom«

»Ubogi Romeo, ves zid je »zdrajsal«, ko je vsak večer plezal tja gor.«

V Benetkah na kosilu je prišlo do težav z italijanščino. Tokrat je bila za naročilo potrebna kar naravna uprizoritev s frfotanjem rok, kar naj bi predstavljalo naročilo za priščanca.

Naročilo je uspelo, potrebna pa bi bila reklama, saj je »polo« bolj spominjal na beatlesa.

Potovanje je bilo dokaj naporno in marsikdo je imel ponoči nenavadne sanje.

Nekdo: »Hodil sem po valo-

vih jezera, počasi in previdno Pričel sem se utapljati in v zadnjem hipu sem zagrabil za močno korenino. Zbudil sem se in še vedno sem držal za korenino.«

Drugi: »Po vsej verjetnosti je bila vileda krpa.«

Na stojnici trga v Veroni ležijo trupelca domačih živali. Nekdo sprašuje kaj je to?, ali so mačke ali zajci.« Vprašal je prodajalko kar v mačji govoric: »mijav, mijav in kaže s prstom. Odgovor se je glasil: »No, no!«

Dosežki japonskega gospodarstva

Med najbolj prizadevnimi narodi so gotovo Japonci. Njih je po številu približno 100 milijonov. Letni prirastek bo v bližnji bodočnosti 10 odstotkov. Japonski ekonomisti predvidevajo kljub demografski eksploziji zmanjšanje števila aktivnih prebivalcev. To bo imelo za posledico splošno zvišanje plač in s tem proizvodnih stroškov. Iz tega razloga njihovi izdelki ne bodo več tako konkurenčni na svetovnem tržišču.

Spričo teh dejstev jim preostane samo to, da gredo načrtno v razne raziskave in iščejo vire hrane in energije. Načrtovati in sprejemati najboljše zaključke, da bodo vsem nacionalnim težnjam v boju za obstoj. Za Japonce je bistvenega pomena razvoj energije, zaradi česar zdaj delajo na ambicioznem programu jederskih reaktorjev. Leta 1980 naj bi dobivali že 23% električne energije iz jedrskih central, obenem pa bi rešili še druge probleme, n. pr.

pridobivanje sladke vode iz morja.

Dognali so, da imajo praktično vse obale južne Japonske bogata nahajališča nafte. Za ta dela so že pripravili popolnoma novo tehnologijo oceanografske tehnike.

Poleg riža so ribe na Japonskem osnovna hrana. Leta 1967 so imeli 228.000 ribiških čolnov in ladij. Namesto, da bi odhajali na lov daleč na morje, predvidevajo ustanoviti gigantske ribje farme v neposredni bližini obale. Leta 2000 bodo potrebovali nov prostor za gradnjo novih mest in industrijskih con. Že danes razmišljajo, kako rešiti ta problem. Posneli bodo Nizozemce in teren vzeli morju.

Iz pričujočega članka, bi lahko povzeli naslednji zaključek. Narod, ki živi v nenehnem boju s naravo, mora smotrno živeti in delati. Skromen je v svojih zahtevah in velik v svojih dejanjih. Zato je vredno posnemati vsakogar, od kogar se lahko česa naučimo.

ZGODILO SE JE

Vsak dan se vrstijo dogodki, ki ljudi presenečajo, spravljajo v veselje, žalost ali obup. Te amancialne vzroke pri ljudeh povzročajo objektivne in subjektivne sile. Če le te povzročajo naravne sile, se jim mora človek pač podrediti. Drugače pe je, če je za in sovraštvo človeku povzročite gorje in krivico, ki boli in dolgo skeli. Običajno subjekt sovraštva ne tiči v sebi, zato inducira še okolico v želji, da bi jo preprečil kako je resnica na njegovi strani. Če že mora biti tako, da so človeške slabosti njegov spremljevalec, pa vendar ni prav, da se te prenašajo iz zasebnega v kolektivno življenje.

V naši samoupravni družbi bi morali odpasti vsi osebni vplivi kadar se razpravlja in

sklepa o pravicah in dolžnostih delovnega človeka. Na žalost temu ni tako. Zgodilo se je, nedavno tega, da je bilo razpisano prosto delovno mesto in dana možnost delavcem izbira delovnega mesta. Delavec se je javil na razpis, ki je izpolnjeval zahtevam delovnega mesta. Ko se je sklepalo o razporeditvi kandidata na razpisno delovno mesto je imel član delovne enote tolikšen vpliv na ostale, da kandidat ni bil sprejet v enoto. Takšna odločitev enote je temeljila na negativnem odnosu med članom in kandidatom. Po vseh samoupravnih principih pa privatni spori ne bi smeli pognati korenin v delovno skupnost in vplivati na samoupravne odločitve.

K. A.

Ali slab vid povzroča poškodbe pri delu?

Nedavne preiskave so pokazale, da so mnoge nesreče in velike izgube v proizvodnji — pogostokrat posledica slabega vida zaposlenih delavcev.

Anketa v eni tovarni v Londonu je odkrila, da je 44 odstotkov delavcev imelo poškodovan vid in jim je bil potreben sistematični zdravniški pregled. Neka ameriška anketa je odkrila, da skoraj 20 odstotkov delavcev, ki prvič stopajo na delo slabo vidi. Takšni delavci so običajno mnogo bolj podvrženi delovnim nesrečam kot njihovi sodelavci. Strokovnjaki so si enotni, da je izmed ene petine in ene četrtine primerov delovnih nesreč rezultat defektnega vida.

Kaj lahko vodstvo podjetja stori v tem pogledu? V Veliki Britaniji je združenje očesnih zdravnikov predlagalo vodstvom podjetij da naj v sodelovanju s sindikati dajo delavce testirati in jih poučevati o varnosti vida.

V primeru, da vodstvo podjetja ne upošteva tudi tega aspekta subjektivnega faktorja v organizaciji proizvodnje, podjetje trpi izgube zaradi poškodb na delu, slabe kontrole na kakovosti proizvodov in izgube v proizvodnji.

Vprašanju vida bi verjetno bilo prav posvetiti večjo pozornost tudi v našem podjetju tako, da bi organizirali sistematski pregled za vse zaposlene.

V zvezo komunistov več delavcev

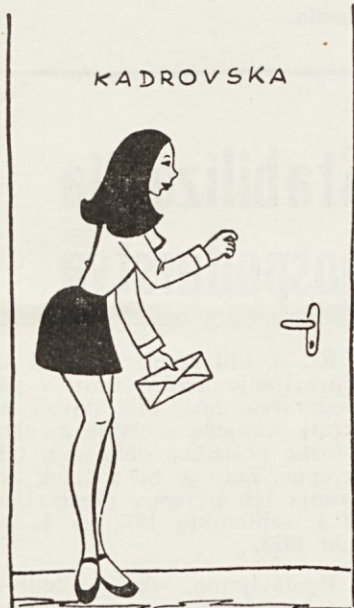
V zadnjih nekaj letih se je nakoščilo veliko družbenih protislovij, kot so: neizvajanje sklepov, samoupravnih institucij, v izboljšanju položaja, gospodarstva, aktivnosti protisocialističnih sil, neodgovornosti za izvrševanje določenih funkcij in drugih napak, ki škodujejo našemu samoupravnemu razvoju. Na vse te napake in pomanjkljivosti, opozarja Zveza komunistov in vse delovne ljudi pismo predsedstva in izvršilnega biroja ZKJ. Vsi delovni ljudje se moramo strniti v enotnosti in se negativnim družbenim pojavom postaviti dosledno po robu. V to akcijo se predvsem pozivajo mladi ljudje, da stopajo v članstvo ZK, preko katere se bodo konkretno in idejno borili proti vsem silam, ki hočejo škodovati ali zavirati samoupravno razvojno pot socializma pri nas. Predvidena III. konferenca predsedstva ZK bo v razpravah in stališčih morala dati temeljna izhodišča za oblikovanje napredne usmerjenosti mlade generacije, na principih revolucije in samoupravnih pozicij socializ-

ma ter z njeno ustvarjalno vlogo v družbi. To je pa še posebno pomembno v sedanjem času, ko nastajajo dokaj globoke spremembe v sistemu družbeno ekonomskih in političnih odnosov.

Osnovna organizacija ZK podjetja je na svojem zadnjem sestanku podprla takšna stališča in se bodo kot so člani povdarili prizadevali, da se tudi mladinska organizacija vključi v tak akcijski program ter predlaga iz svojih vrst najboljše mladince v ZK. Pismo predsedstva ZK je bilo prebrano in ga člani v celoti odobravajo. Sklenjeno je bilo da se nekaj konkretnih primerov prouči in o njih poroča na prihodnjem sestanku. Konkretno pa je bilo razpravljano o načinu pristopa k samoupravni odločitvi za sofinansiranje menze, o razreševanju nekaterih kadrovskih vprašanj in o akciji za vključevanje neposrednih delavcev iz proizvodnje v organizacijo ZK. Smelost in volja sta bili izraženi in pričakovati je, da bodo sprejeti sklepi tudi realizirani.

Kadrovske vesti

Vsako delo je vredno spoštovanja

KADROVSKA

Sprejeti na delo:

Balantič Milenka	v DE 10
Mihelčič Silvestra	v DE 10
Romšak Ivanka	v DE 13
Dacar Marija	v DE 14
Koželj Rozka	v DE 14
Jenc Stanko	v DE 20
Kodrič Marica	v DE 30
Spačal Magdalena	v DE 30

Odšli iz podjetja:

Šinkovec Marija iz DE 10	— sporazumno,
Travnar Doroteja iz DE 10	— sporazumno,
Petelinkar Vida iz DE 10	— lastna odpoved
Haložan Maks iz DE 13	— samovoljno,
Pavlič Edvard iz DE 13	— sporazumno,
Benko Janez iz DE 30	— lastna odpoved.

POROKE:

Drolc Anton
Jerman Marjana por. RESNIK.
Na novi življenjski poti jima želimo mnogo sreče in zadovoljstva.

ROJSTVA:

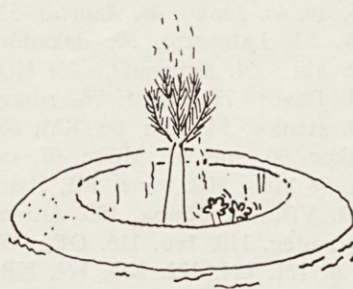
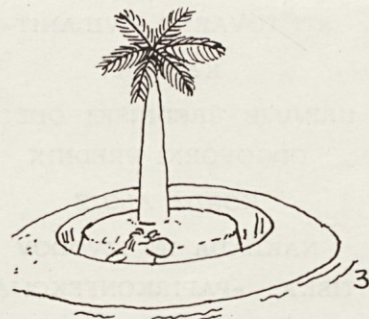

Slapšak Zofija — sina
Komatar Majda — hčerko
Jerman Metka — hčerko
Urankar Fani — hčerko

NESREČE:

Juhant Anica iz DE 14 — obratna nezgoda
Mikolič Marija iz DE 14 — obratna nezgoda
Resnik Marjana iz DE 10 — obratna nezgoda
Hribar Ivanka iz DE 13 — na poti na delo
Osolnik Stanislava iz DE 10 — na poti na delo
Bele Štefka iz DE 10 — obratna nezgoda
Šest Vera iz DE 14 — na poti na delo
Uršič Simon iz DE 13 — obratna nezgoda
Jeras Franciška iz DE 14 — na poti z dela.

Brez besed

Beseda »delo« je verjetno za besedo »mama« največkrat izgovorjena. Beseda je toliko stara kot človeški rod. Marx pravi: delo je ustvarilo človeka in ga dvignilo na današnjo duhovno raven. Vsi narodi sveta z velikim spoštovanjem izgovarjajo »delo«, kajti vsak delaven človek se dobro zaveda, da mu delo pomeni življensko existenco. Najbrže ne bi nikoli prestželi kolikokrat je bila izrečena beseda »delo« od kar živi človeški rod. Nikoli ne bi prešteli kapljic krvi in solza, ki so bile prelite za delo. Kolikokrat izrečemo v življenju besedo delo? Morda celo večkrat kot »mati« posebno ko se človek zave, da lahko živi samo od dela. Ta beseda je med ljudmi vsak dan živo prisotna. Med seboj jo izgovarjajo: ali si dobil delo, si izgubil delo, ali je delo opravljeno dela ni, delo so prekinili, z delom so začeli itd. Podobnih besed in stavkov bi lahko naštevali še in še. Večina ljudi se zaveda kaj zanj pomeni delo. Ni pa malo tudi takih, ki jim delo ne diši in hočejo živeti na račun drugih. V socialistični družbi bi moral živeti vsak od svojega lastnega dela. Tudi ni malo ljudi, ki se sramujejo dela, delo se mu zdi nečastno. Tako je v starih časih gledala na delo fevdalna gospoda, v nedavni preteklosti, še sedaj pa živi od tujega dela kapitalist. To razredno pojmovanje dela bi moralo biti odpravljeno v naši socialistični družbi, toda v obdobju zadnjih 10 let je zapostavljanje nekaterih del ponovno pojavilo. Nekaterih del, kot so komunalno delo, kmečko delo, čiščenje in pometanje ulic ter podobnih ljudje preprosto sramujejo, posebno mladina. Velikokrat sem prisluhnil delavkam snažilkam, tudi v naši tovarni, ko so tarnale češ, da so ponižane, da jim sme vsakdo vse reči, da imajo za svoje delo najmanj priznanja in podobno. To ponižanje pa jim zadanejo tudi nekateri neposredni delavci, s katerimi delajo. Tak odnos delavca

do delavca ali kogarkoli je nehuman in tuj socialistični etiki. Vsako delo je spoštovanja vredno in enako delavec ki ga opravlja. Če ljudje ne bodo čistili svojih stanovanj, ulic, delovnih prostorov, sanitarij in drugih prostorov, bi utonili v lastnem blatu. Torej delo snazižke ni nič manj vredno kot katerokoli drugo delovno mesto v podjetju. Če ni en dan ali dva na delo šivilje, tkalke ali nekoga v pisarni se ta oseba komaj pogreša, vsaj za krajši čas. Če pa niso očiščeni delovni prostori pa vsi dvignemo vik in krik zakaj ni pisarna ali delovno mesto čisto. Čistoča delovnih prostorov, sanitarij, dvorišča ali doma sta znak visoke kulture in smisel za lepoto.

Pri nas na žalost še ni tako. Nekateri ljudje so v tem pogledu zelo malo napredovali ali pa nič in so enaki tistim, ki so še na nizki kulturni stopnji n. pr. ljudstvo v divjini. To trditev ni težko dokazati, kjerkoli so navzoči ljudje. Znani so tudi primeri v tovarni, ko se je nekdo v prostoru garderobe tkalnice podelal in nato v lijak za umivanje zmetal blato, druge pobruhal frotir, sanitarije barvane in podobno. Kako danes nekateri mladi ljudje, ki nimajo niti popolne osnovne šole gledajo na nekatera dela, naj omenim konkretn primer: V šivalnici je zmanjkalo dela in 6 delavk zaposlenih za določen čas je šlo iz podjetja. Ponudeno jim je bilo dvoje delovnih mest čiščenje prostorov v komercialni in šivalnici. Nobena od mladih delavk se ni hotela prijaviti za zasedbo delovnega mesta. Drugi dan sta se sicer prijavili dve drugi mladinki in to le začasno. Ne morem reči, da imajo tak odnos do dela vsi mladi ljudje. V dokaz naj zopet navedem tudi pozitivne misli o delu. V glasilu Komunalnega zavoda za zaposlovanje je objavljen članek pod naslovom »Pred odločitvijo«, ki ga je napisala učenka osmega razreda, ko zapuša šolske klopi in stopa življenju nasproti. O delu med drugim pravi: »V našem življenju ima delo veliko besedo in najbrž ni pomembnejše odločitve, kot izbira poklica. Postati to, kar si želiš je prav gotovo nekaj lepega. Z veseljem opravljati naloženo delo in se vedno znova vračati domov rekoč »Dobro sem opravil«. To je nekaj, česar ni deležen vsak. Prenekateri se k delu odpravljajo z odporom, sovraži vse, kar mora storiti in od tega sovraštva postane slep. Slep za vso lepoto in ljubezen in nesreča je v tem, da si je slepoto ustvaril sam. Izbiral je svobodo, pa ni izbral prave poti in nikogar ni, ki bi ga krivil za svojo nesrečo.

Me ženske pa smo rojene za dva poklica. V službi in doma, kjer te čakajo otroci. Skrbeti za družino, imeti in dobro vzgajati otroke, to je odgovorna, a vendar čudovita naloga. Naloga, ki je tudi ni zmožna opravljati vsaka.

Toda materinstvo pride pozneje. Naša prva naloga je, da pridemo do lastnega kosa kruha. Važno je nekaj postati in biti delu prijatelj — to pa je največja sreča vsakega nas zemljanov.«

Nagradna križanka

VODORAVNO:

1. Vulkan v Sr. Ameriki; 10. naval, napad; 11. avtom. oznaka Leskovca; 12. zač. slov. komponista; 13. prestolnica, sedež; 16. košarkarska zveza; 17. spodbuda; 19. moški pevski glas; 21. kositer; 22. varuh ognjišča pri starih Rimljanih; 23. zač. slov. pevca zab. glasbe; 24. ameriško m. ime; 26. žlahtni plin; 28. neposlušen; 31. dva soglasnika; 33.

zvišana nota; 34. pok, udarec (z vrati); 35. dva vokala; 36. Kravanja; 37. zač. tvorca epske pesnitve »Smrt Smail-age Cengijača«; 38. avtonomna pokrajina; 40. Aluminiij; 41. Vrsta pasti; 44. krilo, del telesa; 46. majhna mrena; 47. Barij.

NAVPIČNO:

1. verska sekta v Angliji (17. stol.); 2. Pesmi hvalnice; 3. mesto

na Hrvatskem; 4. Reka v južni Ameriki (fonetično), 5. ALEC, 6. vrsta športa, 7. stran, 8. vrsta borilnega športa, 9. vrsta polža, 14. navodilo, nalog, 15. luka na jugu Francije, 18. ilovica, -20. Vergilov ep, 25. pripadnik germanske veje, 27. »cvek« 29. pesem hvalnica (gr.) 30. solmizacijski zlog, 32. hranilnica 39. svinec, 42. bizmut, 43. aktinij, 45. reka v Sibiriji.

Rešitve križanke pošljite na uredniški odbor Kamniškega tekstila v roku 10 dni po izidu glasila.

Stabilizacija gospodarstva

Ko so bili sprejeti ukrepi za odpravljanje nelikvidnosti v gospodarstvu, niso bila dovolj in hkrati ocenjene socialne in ekonomske posledice delovanja teh ukrepov. Zato je bil začetek delovanja teh ukrepov prestavljen od 1. septembra 1972 na 1. januar 1973.

Ugotavljamo, da je tudi v tem času in doslej v tem pogledu nismo skoraj ničesar storili.

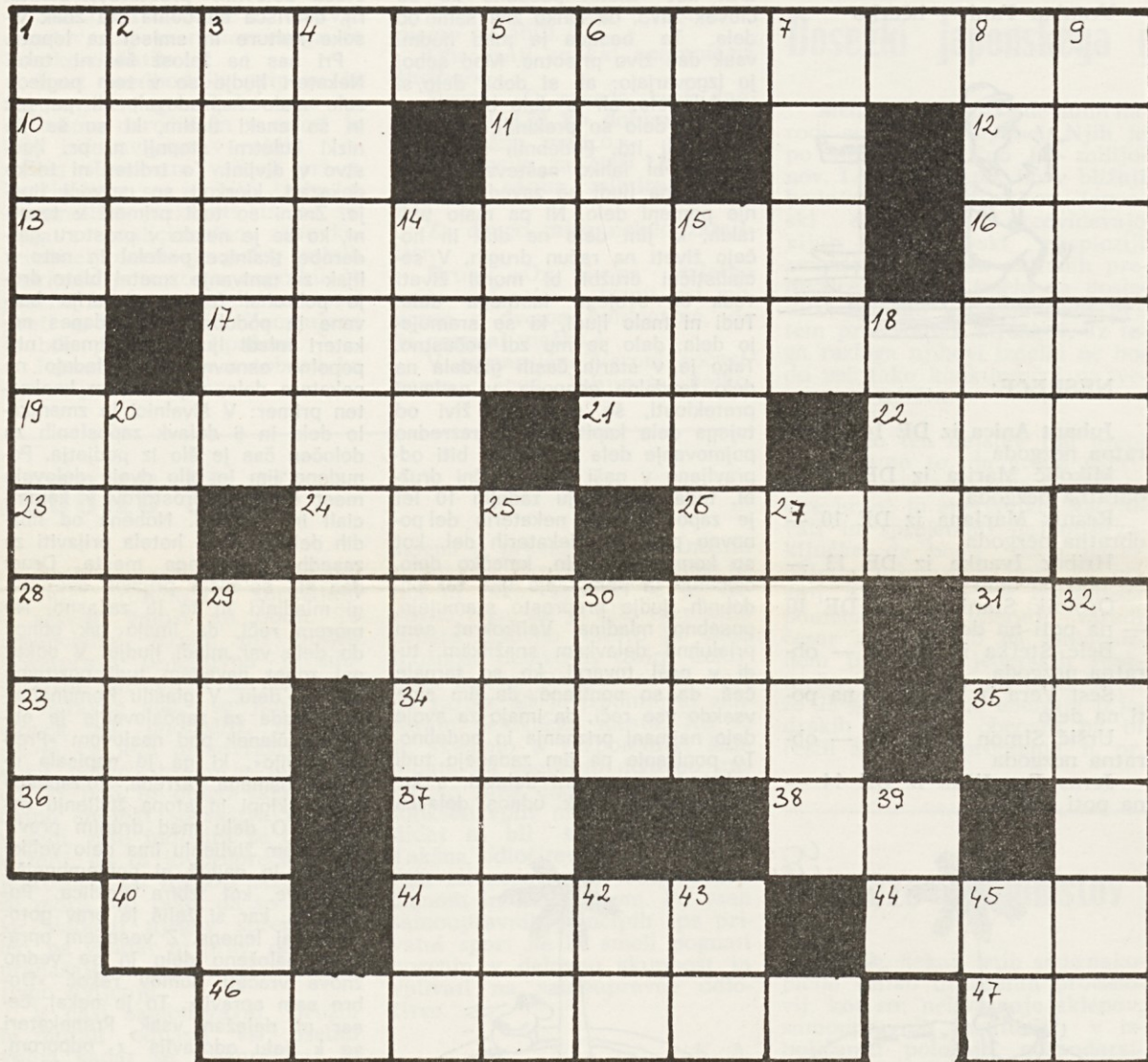
Zato potrebujemo še v letošnjem letu ocene socialnih in gospodarskih posledic ukrepov za odpravljanje nelikvidnosti in to v vsakem podjetju posebej, v vsaki občini pa tudi v republiki. Sicer se bomo zaradi socialnih zaostretev in konfliktov (ki jih bo med drugim povzročilo znižanje osebnih dohodkov v tistih delovnih organizacijah, ki so nelikvidne) morali vrniti nazaj na start. In spet se zna zgoditi, da bomo nedosledni.

Kaj torej potrebujemo? Videti je treba katera podjetja se bodo znašla v težkem položaju in v katerih podjetjih se bodo po sili zakona zmanjšali osebni dohodki za 10% od lanskega poprečja.

Napravit program in videti možnosti kako bomo ukrepali in to znotraj podjetja, v okviru občin in v republiki, da ne pridemo v stanje nespoštovanja predpisa.

Delavcem je treba nedvoumno in odkrito povedati kakšen je in kakšen bo njihov položaj, da ne pride do presenečenj. Z delavci v delovnih organizacijah se je treba dogovoriti kakšno breme bodo nosili sami in kakšno oziroma kolikšno pomoč lahko pričakujejo od zunaj. Tu mislimo na sklad skupnih rezerv in eventualne druge premostitvene ukrepe občin in republike.

V tem trenutku je v Sloveniji nelikvidnih 157 delovnih organizacij, ki zaposlujejo 57 tisoč delavcev. Blokirana sredstva znašajo približno 53 milijard starih dinarjev. To stanje se v zadnjih mesecih postopno sicer zboljšuje, vendar že same številke govorijo o tem, da je problem še vedno pereč in da zahteva polno politično angažiranje tako komunistov sindikalne organizacije in vse delovne skupnosti.

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Ta križanka je bila trd oreh. Do roka uredniški odbor ni prejel nobene rešitve. Po izteku roka sta poslala rešitev Nagrašek Ivan in Jože zato jima ni bila izročena nagrada.

Pravilna rešitev —

Navpično:

1. Tkalnica, 2. Romeo, 3. Analiza, 4. if, 5. Nemanja, 7. vena, 8. anoda, 9. JC, 10. Savudrija, 11. Trot, 12. levinje, 13. tein, 14.

novinarstvo, 15. Ilica, 16. ata, 17. po, 18. orgazem, 19. deska, 20. ja, 21. Edi, 22. tolar, 23. JR, 24. SKOJ, 34. carinarnica, 37. kanal, 39. cisterna, 41. jutro, 42. sinek, 43. regres, 44. Karsakov, 45. ar, 46. Jenko, 48. Aaurud, 52. kk, 53. Lafayette, 60. dekador, 62. akt, 64. karavana, 73. NO, 75. Davor, 77. Kamf, 78. zibka, 80. stenice, 83. tam, 86. RM, 88. rakor, 90. stas 91. Milan, 97. lata, 98 kurs, 100. mine, 101. Ibar, 102. VD, 104. Nama, 105. Amon, 107. uteg, 110. Ivo, 116. OE, 117. p n, 121. LN, 122. KO, 124. NR, 125. JO.

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«

GLASILO DELOVNE SKUPNO-

STI TOVARNE »SVILANIT«

KAMNIK

UREJUJE UREDNIŠKI ODELO

ODGOVORNI UREDNIK

KONDA ALOJZ

NAKLADA 700 IZVODOV

TISKA: »PAPIRKONFEKCIJA«